

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 19. april 2005

./. Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering revideret samlenotat vedr. Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 26. april 2005.

Med venlig hilsen

Lene Mølsted Jensen

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

8. kontor

19. april 2005

FVM 263

REVIDERET SAMLENOTAT

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 26. april 2005

4. Forekomst af en ikke godkendt GMO på det europæiske marked (Bt 10 majs).
KOM dokument foreligger ikke
*Orientering fra Kommissionen - anmodning fra Tyskland, støttet af Danmark,
Grækenland, Italien, Luxembourg, Ungarn, Østrig og Polen*

Side 2

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI)
den 26. april 2005

**4. Forekomst af en ikke godkendt GMO på det europæiske marked (Bt10 majs) (Anmodning fra Tyskland, støttet af Danmark, Grækenland, Italien, Luxembourg, Ungarn, Østrig og Polen).
KOM-dokument foreligger ikke**

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt den 15. april 2005. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

USA og firmaet Syngenta har meddelt EU-Kommissionen, at genetisk modificeret Bt11 majs siden 2001 har været iblandet Bt10 majs, som ikke er godkendt hverken i EU eller USA. EU's stående komité for fødevarekæden og dyresundhed vedtog den 15. april 2005 Kommissionens forslag til beslutning om, at det fremover kun er tilladt at indføre og markedsføre amerikansk majsfoder i EU, som indeholder eller er fremstillet af GMO-majs, hvis forsendelsen følges af et analysecertifikat, som viser at det ikke indeholder Bt10. Danmark støttede forslaget. Vedtagelsen af Kommissionens forslag til beslutning skønnes at forhøje beskyttelsesniveauet. På rådsmødet forventes Kommissionen at orientere om sagen.

Baggrund og formål

USA har den 22. marts 2005 meddelt EU-Kommissionen, at der ved en fejl er blevet eksporteret 10 kg Bt10 majsfrø i stedet for Bt11 majsfrø til Spanien og Frankrig til forskningsformål. EU-kommissionen har oplyst, at materialet herfra er blevet destrueret. Desuden kan ca. 850 t Bt10 majs være kommet ind i EU som utilsigtet iblanding i Bt11 majs siden 2001 i fødevarer eller foder. Begge majssorter er udviklet af det amerikanske firma Syngenta.

Fødevarer og foder fremstillet af Bt11 majs kan lovligt markedsføres i EU og har kunnet det i hele perioden siden 2001, mens Bt11 majs ikke er godkendt til dyrkning i EU. "Levende" Bt10 majs og fødevarer fremstillet af Bt10 majs har ikke på noget tidspunkt været tilladt markedsført i EU. Det samme gælder for "levende" Bt11 majs og fødevarer fremstillet af Bt11 majs, hvis Bt11-majsen har indeholdt Bt10 majs.

Indtil den 18. oktober 2004 har forarbejdet foder, der er fremstillet af genetisk modificerede organismer som f.eks. Bt11-majs og Bt10-majs lovligt kunnet importeres til EU som foder. Senest denne dato skulle foderstoffer, der var fremstillet af genmodificerede organismer, notificeres i henhold

til forordningen om genmodificerede fødevarer og foderstoffer¹, artikel 20, hvis de fortsat lovligt skulle markedsføres.

Bt10-majs indeholder i modsætning til Bt11 majs et markørgen med resistens mod antibiotikaet ampicillin. Der er aldrig blevet søgt om godkendelse af Bt10 majs.

Sandsynligheden for at der er importeret spiringsdygtig Bt11-majs iblandet Bt10 majs til Danmark vurderes at være lille, idet det ikke er godkendt til dyrkning og myndighederne ikke er blevet underrettet om import af Bt11-majs. Der er ikke godkendt forsøgsudsætninger af Bt11 majs i Danmark, så Bt10 majs kan ikke være blevet plantet i Danmark som utilsigtet iblanding i en sådan udsætning.

Myndighederne er heller ikke bekendt med, at der skulle være importeret fødevarer med Bt11-majs til Danmark.

I forbindelse med kontrol af foder i 2004 er der i 3 ud af 18 prøver blev påvist DNA fra Bt11-majs. Det vides ikke, om majsene i de 18 prøver er fra USA. I 2002 blev der undersøgt 19 foderblandinger med indhold af majs. Der blev ikke påvist Bt11 i den forbindelse.

Problematikken om Bt10-majs blev behandlet på et møde den 12. april 2005 i den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed. Kommissionen oplyste ved mødet, at problemstillingen omkring Bt10-majs alene berørte forarbejdede majsfordermidler (majs glutenfoder), der er eksporteret til EU fra USA. Majs fra USA til fødevarer var ikke berørt, da EU udelukkende importerer ikke-GM majs til dette formål..

EU's stående komité for fødevarekæden og dyresundhed vedtog på mødet den 15. april 2005 Kommissionens forslag til beslutning om, at det fremover kun er tilladt at indføre og markedsføre amerikansk majsfoder i EU, som indeholder eller er fremstillet af GMO-majs, hvis forsendelsen følges af et analysecertifikat, som viser at det ikke indeholder Bt10. Det drejer sig specifikt om majs glutenfoder og majs bærme. Derudover skal medlemsstaterne kontrollere, at produkter, der allerede er på markedet, ikke indeholder Bt10. Danmark støttede forslaget.

Sagen er endvidere sat på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 26. april 2005 med henblik på orientering fra Kommissionen.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om et konkret forslag.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 af 22. september 2003 om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer.

Gældende dansk ret

Området er reguleret ved Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) nr. 1829/2003 af 22. september 2003 om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer, og lov om miljø- og genteknologi.

Konsekvenser

Vedtagelsen af Kommissionens forslag til beslutning om at det fremover kun er tilladt at indføre og markedsføre amerikansk majsfoder i EU, hvis forsendelsen følges af et analysecertifikat, som viser at det ikke indeholder Bt10, skønnes at forhøje beskyttelsesniveauet.

Drøftelse af sagen på rådsmødet har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Høring

Sagen er forelagt § 2-udvalget (Landbrug). Økologisk Landsforening bemærkede, at sagen var et eksempel på, hvor galt det kan gå på trods af, at der er vedtaget en GMO-sameksistensplan i Danmark. Situationen betragtes som alvorlig, og den understøtter et krav om, at såsæd skal mærkes, hvis det indeholder nærmere angivne mængder af GMO-materiale. Landbrugsrådet bemærkede, at der er tale om en ulovlig handling, og at sagen må få konsekvenser overfor virksomheden. Det bør dog ikke medføre at der lukkes for import af majs fra USA eller at lovgivningen skærpes.

Regeringens foreløbige generelle holdning

EU's stående komité for fødevarerekæden og dyresundhed vedtog på mødet den 15. april 2005 Kommissionens forslag til beslutning om, at det fremover kun er tilladt at indføre og markedsføre amerikansk majsfoder i EU, som indeholder eller er fremstillet af GMO-majs, hvis forsendelsen følges af et analysecertifikat, som viser at det ikke indeholder Bt10. Danmark støttede forslaget.

Fra dansk side er man tilfreds med, at Kommissionen har reageret hurtigt og konsekvent i denne sag. Det er ikke acceptabelt, at der kan findes foder i Danmark, der indeholder eller er fremstillet af genetisk modificerede organismer, som ikke er godkendt.

Fra dansk side lægges der stor vægt på, at situationen ikke gentager sig.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Samtlige medlemslande fandt ved møde i den Stående Komité for Fødevarerekæden og Dyresundhed, at situationen var uacceptabel og udtrykte samtidig støtte til Kommissionens arbejde med at fremsætte forslag til beslutning om at sikre, at EU ikke modtager majsfodermidler fra USA med indhold af Bt10-materiale.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen indgik i samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 15. april 2005.